

Salvador Cardús

Al carrer, les xarxes i les urnes

Si el 1991 vam assistir a la primera guerra televisada, la de l'Iraq, vint-i-sis anys després haurem assistit a la primera *guerra guerrejada* a la xarxa: la de la independència de Catalunya. Amb una diferència fonamental: mentre que a la primera es televisaven les trajectòries dels bombardejos, a la segona combaten a internet, d'una banda, l'humor que domestica la ràbia i les crides a la mobilització al carrer, i, de l'altra, els atemptats als drets bàsics d'un estat de dret, inclòs el recurs a les seves clavegueres.

LA SITUACIÓ de Catalunya en el mapa, al contrari d'altres vegades, ens haurà salvat d'una guerra cruenta. La geopolítica –la pertinença a Europa– i la globalització econòmica –amb milers de multinacionals que troben a Catalunya un espai idoni– ens fan invulnerables a la violència armada de l'estat espanyol. Un estat que –Tribunal Constitucional, fiscals i Guàrdia Civil a part– busca en el combat informatiu –és a dir, en la mentida– la justificació d'una repressió antide-mocràtica sense traspasar el llindar que no li és permès. No: aquesta vegada no bombardejaran Barcelona.

UNA DE LES DEBILITATS més grans de l'estratègia bèl·lica de l'Estat, tot i tenir la força convencional, és que l'engany a què recorre només té eficàcia al seu territori. Insistir en la precipitació de l'aspiració catalana a l'autodeterminació pot ser creïble allà on s'ha amagat l'origen i la magnitud de la revolta. El “tenim pressa, molta pressa” d'Heribert Barrera va ser dit fa més de set anys! I la invocació al “dret a decidir”, en té més de deu. On és, doncs, la precipitació?

DE LA MATEIXA manera, denunciar la manca de voluntat per a l'acord només és versemblant entre els qui creuen que de la conversa entre el carceller i el pres se'n pot dir diàleg. El “referèndum o referèndum” del president Puigdemont no és l'expressió de cap intransigència sinó tot el contrari: la condició prèvia que havia de garantir la igualtat de dignitats per fer possible un diàleg autèntic. Tota la resta hauria estat submissió i rendició.

EN CANVI, el combat per la independència –prop de la meitat dels catalans– s'ha eixamplat

JOSEP LAGO / AFP

Una de les debilitats de l'Estat és que l'engany a què recorre només té eficàcia al seu territori

–fins a vuit de cada deu– amb el de l'autodeterminació. És, probablement, una de les majories més grans que hagi unit mai tant l'opinió pública catalana. I si en cadascun d'aquests espais hi havia zones d'indiferència, la intervenció maldestra de l'Estat està incorporant al compromís actiu els qui se'n podien sentir més allunyats. Per dir-ho amb una exageració, devem a les darreres decisions del govern de Rajoy la incorporació dels joves que eren poc presents l'Onze de Setembre i que deu dies més tard ja hi són de ple.

FA TEMPS QUE, com és propi de tota guerrilla –la rapidesa, la sorpresa i l'aprofitar a favor propi, com en el judo, la força de l'adversari–, l'autodeterminisme ha anat avançant i arribarà fortíssim a l'1-O. N'és un exemple ben recent el fet que després de dies destinant tota la intel·ligència de l'Estat –en el sentit militar– i la Guàrdia Ci-

vil a buscar paperetes de vot per les impremtes de tot el país, diumenge es distribuïen lliurement al carrer. O que l'ocupació policial hagi estat resposta amb flors, somriures... i que les riallades del #freepiolin –“Allibereu el Piolín”– s'hagin sentit arreu del món.

EL MÓN –les cancelleries i la premsa internacional– està expectant davant de l'1-O. Per poc que s'hi arribi sa i estalvi, malgrat alguna esgarinxada, la pressió sobre el govern de Rajoy serà monumental. És cert que al món li és indiferent la independència de Catalunya. Però l'incomoda la vulneració de drets fonamentals i, sobretot, no suportaria que es convertís en un factor d'inestabilitat econòmica. I si no es pot dir que l'independentisme té la partida guanyada, sí que es pot afirmar que l'unionisme la té definitivament perduda.